

Vergaderjaar 2007–2008

31 209

Schoon en zuinig

Nr. 34

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 juni 2008

Hierbij geef ik u een reactie op het voorstel van maatschappelijke en milieuorganisaties voor een klimaatwet, zoals de vaste kamer commissie van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer mij heeft verzocht in haar brief van d.d. 3 juni 2008 (07-VROM-B-039).

Het klimaatprobleem moet nú worden aangepakt. Daar zetten wij als kabinet met het werkprogramma schoon en zuinig hard op in. Het is goed dat zoveel mensen zich zorgen maken over het klimaat en oplossingen aandragen. Ik deel hun zorgen ook.

De maatschappelijke organisaties geven aan dat het idee van de klimaatwet o.a. is voortgekomen uit de volgende motieven:

- Het klimaatbeleid moet niet vrijblijvend zijn.
- Ontwikkelingslanden ondersteunen in de strijd tegen klimaatverandering.
- Het bedrijfsleven moet zekerheid hebben om te investeren.

Ik ben het inhoudelijk helemaal eens met deze motieven. Er moet veel gebeuren en op allerlei manieren moeten we samenwerken om de doelstellingen te realiseren. Hiertoe is o.a. het werkprogramma Schoon en Zuinig opgezet. Vooralsnog zie ik echter nog niet wat de toegevoegde waarde is van een klimaatwet bovenop het werkprogramma Schoon en Zuinig, zoals dit door het kabinet is ingezet.

In de volgende alinea's ga ik in op hoe het kabinet de bovenstaande motieven wil realiseren:

Geen vrijblijvendheid

Het huidige Nederlandse klimaatbeleid is niet vrijblijvend. Het kabinet verbindt zich aan de doelen in het Coalitieakkoord en de internationale en Europese afspraken over klimaatverandering.

Nationaal

De doelstellingen zijn in het coalitieakkoord geformuleerd en deze worden jaarlijks gemonitord. Elke drie jaar evalueert het kabinet Schoon en Zuinig. U wordt jaarlijks over de voortgang geïnformeerd. Het kabinet kan hierop afgerekend worden. Hiermee is het klimaatbeleid niet vrijblijvend.

Onderdeel van de voorgestelde klimaatwet is een klimaatplan, een plan dat vijfjaarlijks vastgesteld wordt. Een plan dat de maatregelen bevat waarmee de beoogde reductiedoelstellingen voor klimaat, energie en besparing worden vastgelegd. Het werkprogramma Schoon en Zuinig is in mijn ogen al een klimaatplan. In het werkprogramma staat immers precies welke maatregelen het kabinet tot 2011 voornemens is te nemen.

In 2010 gaan we de resultaten van het werkprogramma Schoon en Zuinig evalueren. Als dan blijkt dat er behoefte is aan nieuwe instrumenten en maatregelen, dan moeten we die ook paraat hebben om ze in de dan volgende jaren te kunnen inzetten. Daarom heb ik een project gestart waarin ik dat soort maatregelen in beeld ga brengen. Ik zal in dat kader van nieuwe maatregelen die verder gaan dan het huidige kader van Schoon en Zuinig, opnieuw naar mogelijke aanvullende waarde van een klimaatwet kijken.

Internationaal

In het nieuwe klimaat- en energiepakket van de EU Commissie treedt voor niet-ETS-sectoren de facto een constructie in werking die met een Klimaatwet vergelijkbaar is. Daar wordt een dalende emissielijn voor niet-ETS-sectoren vastgelegd tot in 2020. Nederland lobbyt actief voor een emissiereductie van 30%. We gaan ervan uit dat na Kopenhagen de EU 30% op zich kan nemen.

Ontwikkelingslanden ondersteunen in de strijd tegen klimaatverandering

Het is van groot belang om financiële middelen ter beschikking te stellen aan ontwikkelingslanden om hen te ondersteunen bij het aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering en bij het toepassen van schone technologieën. Hoewel Nederland op dit gebied al het nodige doet, bijvoorbeeld 500 miljoen aan extra middelen voor duurzame energie in ontwikkelingslanden in deze regeerperiode, deel ik de mening van de maatschappelijke organisaties dat voor deze grote financiële opgave nieuwe middelen nodig zijn. Ik zou daarbij de discussie graag wat breder willen trekken.

Financiering is een van de vier bouwstenen van het Bali Actieplan, dat eind 2009 moet resulteren in een nieuwe mondiale klimaatafspraak. Een van de speerpunten van de Nederlandse inzet is het versterken van de financiële architectuur voor het internationale klimaatbeleid. Ik heb, samen met mijn collega Koenders, dit onderwerp prominent op de Europese agenda gezet. Op het Nederlandse initiatief is enthousiast gereageerd. Samen met verschillende collegaministers werk ik nu aan een verdere invulling, die we en marge van de informele milieuraad in juli a.s. zullen bespreken.

Een adequate financiële architectuur bevat verschillende elementen. Naast nieuwe bronnen van financiering, zowel uit de markt als uit publieke fondsen, gaat het ook om samenhang tussen de activiteiten van de verschillende internationale instellingen en bilaterale initiatieven zodat een gecoördineerd, effectief en eerlijk systeem van financiering tot stand

komt. De huidige financierings architectuur is namelijk sterk gefragmenteerd, onevenwichtig en onvoldoende in staat om de benodigde financiering op gang te brengen.

In het licht van deze bredere discussie verkent het kabinet momenteel opties voor het genereren van nieuwe financiële middelen ter ondersteuning van ontwikkelingslanden. Een groot deel van deze middelen zal via private investeringen tot stand moeten worden gebracht. Ook in de internationale onderhandelingen worden momenteel opties verkend, met name om via de koolstofmarkt financiering voor adaptatie te genereren. Het is nu nog te vroeg om voor de financiële structuur een definitieve keuze te maken voor een specifiek instrument, zoals het voorstel voor een vast percentage van het BNP van de maatschappelijke organisaties.

Investeringszekerheid bedrijfsleven

Investeringen door bedrijven in duurzame energie en klimaatmaatregelen vergen een goed investeringsklimaat. Verschillende vormen van onzekerheden zijn daarbij bepalend. Daarbij valt te denken aan de lange-termijn prijzen voor fossiele energie en CO₂-rechten, maar ook de technologische ontwikkeling van nieuwe duurzame technieken. Ook de overheid beïnvloedt het investeringsklimaat door regelgeving en stimuleringsbeleid. Consistentie in het overheidsbeleid vermindert de onzekerheden. Met het werkprogramma Schoon en Zuinig hebben we daarom lange-termijn doelen gesteld en een visie met welke instrumenten daar te komen. Duurzame energiebeleid vindt ook vaker zijn oorsprong vanuit de Europese Unie. Hiermee is er beleidsconsistentie tussen de verschillende lidstaten en wordt het beleid robuuster.

In de vormgeving van veel regelingen wordt zoveel mogelijk zekerheden gecreëerd. Zo geeft de SDE beschikkingen af voor 1015 jaar. De overheden beïnvloeden het investeringsklimaat daarnaast ook door de afgifte van vergunningen. Met name rond windenergie is dit een belangrijke factor. Vandaar ook dat dit kabinet afspraken maakt met provincies en gemeenten om het proces van vergunningverlening te versoepelen. Daarmee wordt een stevige basis gelegd voor een beter investeringsklimaat.

Zoals gezegd ondersteun ik de motieven en doelstellingen die ten grondslag liggen aan de voorgestelde klimaatwet, maar zie ik in een klimaatwet nu onvoldoende meerwaarde op het huidige pakket om de beoogde doelstellingen te realiseren. In 2010 evalueer ik de kabinetsplannen (werkprogramma Schoon en Zuinig) en laat dan weten of en zo ja wat eventueel nodig is om in de jaren daarna de doelstellingen te halen. Ik zie het initiatief van een klimaatwet in die lijn.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. M. Cramer